

Voorstel raad en raadsbesluit

Gemeente Landgraaf

Documentnummer: B.23.1097

Landgraaf, 19 juli 2023

ONDERWERP: Hemelwaterverordening gemeente Landgraaf 2023

Raadsvoorstelnummer: 46

Verantwoordelijke portefeuillehouder(s): B.J.M. Smeets

Behandeld in BenW d.d.: 3 oktober 2023

Behandeling in commissie Ruimtelijke Ontwikkeling en Economie d.d.: 31 oktober 2023

Behandeling in raadsvergadering d.d.: 23 november 2023

Voorstel

De verordening “Hemelwaterverordening gemeente Landgraaf 2023” vast te stellen.

Samenvatting

De gemeenteraad wordt gevraagd in te stemmen met de Hemelwaterverordening gemeente Landgraaf 2023, die de effectieve aanpak van de hemelwateropgave moet vergroten. Als gevolg van de toename van het verhard oppervlak bij (her)ontwikkelingen of nieuwbouwprojecten zien we geregeld dat elders wateroverlast kan ontstaan. Door deze verordening worden bergingsvoorzieningen op eigen terrein afgedwongen. We leveren hiermee een bijdrage aan het voorkomen van wateroverlast en bouwen aan een klimaatbestendig Landgraaf.

Aanleiding

Landgraaf heeft in het onlangs vastgestelde Watertakenplan Landgraaf 2023–2027 de ambitie opgenomen om invulling te geven aan het aspect klimaatadaptatie en het voorkomen van wateroverlast. Om dit te bereiken moet zowel in de bestaande bebouwde omgeving als in nieuw te ontwikkelen gebieden meer rekening worden gehouden met extreme neerslag. Daarbij is onder meer van belang dat zowel op particulier terrein als op openbaar terrein voldoende waterberging wordt gerealiseerd.

Een juridisch instrument dat een bijdrage kan leveren aan een klimaatbestendig en waterrobuust Landgraaf is een zogenaamde hemelwaterverordening. Op grond van artikel 10.32a van de Wet milieubeheer kan de gemeente bij verordening regels stellen over het lozen van afvloeiend hemelwater op of in de bodem of in de riolering.

Kaders

Watertakenplan gemeente Landgraaf 2023–2027

Onderbouwing

Het klimaat is aan het veranderen. We zien langere perioden van droogte afgewisseld met soms intensieve neerslag (piekbuien), daar is het rioolstelsel niet op gedimensioneerd. Als gevolg van de piekbuien kan matige tot soms ernstige wateroverlast ontstaan, terwijl door de langere periodes van droogte onze zoetwater-beschikbaarheid juist onder druk komt te staan. Zowel de droogte als de wateroverlast vragen om een robuuste en brede klimaatanpak.

Gemeenten hebben een flinke opgave met het waterrobuust en klimaatbestendig inrichten van de openbare ruimte. Maar dat alleen is niet genoeg. Het is van belang dat zowel op openbaar als op particulier terrein voldoende waterberging wordt gerealiseerd. Een groot gedeelte van onze gemeente bestaat immers uit privaat terrein, ook daar kan regenwater tijdelijk worden opgevangen.

Om dit te bereiken zal ook door private partijen in de bestaande bebouwde omgeving en bij nieuw te ontwikkelen gebieden meer rekening moeten worden gehouden met extreme neerslag. Om belasting op de openbare riolering terug te brengen is het dus belangrijk dat particulieren het hemelwater langer op eigen terrein "vasthouden" of bergen. In beginsel zijn private partijen zelf verantwoordelijk voor het verwerken van afvloeiend hemelwater vanaf hun perceel. Dit is slechts anders wanneer het niet redelijk is om te verlangen het hemelwater zelf af te voeren.

In deze hemelwaterverordening is geregeld in welke gevallen een bergingsvoorziening moet worden aangelegd en waar deze aan moet voldoen. De verplichting om een bergingsvoorziening te realiseren en in stand te houden geldt voor plangebieden waarbij het nieuw of vervangende verhard oppervlak groter of gelijk is aan 200 m². Hemelwater dat wordt opgevangen in een bergingsvoorziening wordt bij voorkeur in de bodem geïnfiltreerd of anderszins afgevoerd. We sluiten aan bij de bergingseis in de Keur van het waterschap Limburg van 80 liter per vierkante meter. De hoeveelheid hemelwater die niet kan worden geborgen kan worden geloosd in het openbaar riool of de openbare ruimte.

De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor de kosten die gemaakt moeten worden om de bergingsvoorziening te realiseren en in stand te houden.

De bergingseis van 80 liter per m² verhard oppervlak is een behoorlijke opgave en niet altijd eenvoudig te realiseren. Daarom wordt voorgesteld om een ondergrens te hanteren van 200 m², daarmee vallen relatief kleine uitbreidingen nog buiten de regeling.

Bij grotere (her)ontwikkelingen of nieuwbouwprojecten is de toename van verhard oppervlak dusdanig dat deze mogelijk voor overlast elders kan zorgen. Daarnaast is bij deze ontwikkelingen vaak voldoende ruimte beschikbaar of kan rekening worden gehouden met het reserveren van deze ruimte voor het realiseren van deze bergingsvoorzieningen.

Vooralsnog beperkt deze regeling zich tot herontwikkeling en nieuwe ontwikkelingen met de ondergrens tot 200 m²). In principe kan er ook een hemelwaterverordening voor het bestaande gebied worden opgesteld. Dat betekent dat iedere eigenaar verplicht wordt om hemelwater op eigen terrein vast te houden. Vanwege de bodemgesteldheid (beperkte infiltratiecapaciteit en aanwezigheid van mijndrempels) en de aanwezige hoogteverschillen is dit in technisch opzicht een complexe opgave.

Daarnaast vergt een en ander in een bestaande situatie een behoorlijke investeringen en het nodige technisch inzicht. Vandaar dat voorgesteld wordt om af te zien van een hemelwaterverordening voor bestaand gebied.

Voor bestaand gebied blijven we inzetten op het stimuleren van afkoppelen middels voorlichting, advies en subsidieregelingen.

Relevante aandachtsgebieden

Communicatie

Na vaststelling door de raad van de hemelwaterverordening wordt deze gepubliceerd in het gemeenteblad. Ook wordt deze verordening 6 weken ter inzage gelegd.

De “Hemelwaterverordening gemeente Landgraaf 2023” treedt in werking de dag na bekendmaking.

Burgerparticipatie

N.v.t.

Juridisch

De verordening heeft voor de gemeente geen financiële of organisatorische consequenties.

Als uw raad een verordening afvoert hemelwater op grond van art. 10.32a van de Wet milieubeheer heeft vastgesteld, maakt deze van rechtswege onderdeel uit van het tijdelijke deel van het omgevingsplan. Wel geldt hiervoor dat de verordening-regels (vooralsnog) voor 2030 naar het nieuwe deel van het omgevingsplan moeten zijn omgezet.

Advies

De verordening “Hemelwaterverordening gemeente Landgraaf 2023” vast te stellen conform bijgaand conceptbesluit.

Burgemeester en wethouders van Landgraaf,	
de secretaris,	de burgemeester,
ir. J.M.C. Rijvers	mr. R. de Boer

Bijlage(n)

Conceptbesluit Hemelwaterverordening gemeente Landgraaf 2023-2027